

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کارگاه

AI

نگارش علمی و انتشار مقالات:

کلیدهای طلایی پذیرش در مجلات معتبر
و کاربرد هوش مصنوعی

Journal of Scientific Research

International Journal of Science

Research & Innovation

Academic Publishing

دکتر مسعود بهزادی فر

عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی لرستان

دانشگاه علوم پزشکی لرستان

سردبیر و ادیتور مجلات علمی

BMC Public Health

Archives of
Public Health

Health Policy
and Technology

Nursing Research
and Practice

Health Technology
Assessment in Action

Frontiers in
Health Services
Frontiers in
Health Services

Cochrane

متدلوژیست موسسه کارکن انگلستان

سردبیر مجله علمی - پژوهشی یافته

پژوهش

سیاست سلامت

اقتصاد سلامت

ارزیابی فناوری سلامت

سؤال چالشی

اگر فقط ۶۰ ثانیه فرصت داشته باشید تا درباره یک مقاله تصمیم بگیرید، برای اینکه آن را وارد دایره تخصصی کنید یا همان ابتدا رد کنید، اول کدام بخش را بررسی میکنید و دنبال چه نشانههای میگردید؟

غربالگری اولیه مقاله

پاسخ واحدی وجود ندارد؛ تصمیم اولیه به تناسب مقاله با مجله، اهمیت و وضوح پرسش پژوهش، و اعتبار روش‌شناسی وابسته است. اما در غربالگری اولیه، سردبیر معمولاً می‌خواهد خیلی زود بفهمد:

۱

آیا موضوع مقاله با دامنه مجله
متناسب است؟

۲

آیا پرسش پژوهش روشن، مهم
و دارای ارزش افزوده است؟

۳

آیا طراحی و روش مطالعه
برای پاسخ‌دادن به آن پرسش
مناسب و قابل اعتماد است؟

۴

آیا چکیده و عنوان، پیام مقاله
را دقیق و بدون اغراق منتقل
می‌کنند؟

پرسی برای تأمل

صادقانه بگوئید: چرا دنبال نوشتن و
چاپ مقاله هستید؟ مقاله قرار است چه
چیزی را برای شما، برای علم و برای
جامعه تغییر دهد؟

پس سؤال مهم فقط این نیست که «چطور مقاله‌ام را چاپ کنم؟»؛ بلکه این است: «چه دانشی تولید می‌کنم، چرا باید کسی به آن توجه کند، و چگونه آن را صادقانه و باکیفیت منتشر کنم؟»

هدف بنیادی مقاله، پاسخ‌دادن شفاف و معتبر به یک پرسش مهم و افزودن دانشی قابل استفاده به آن چیزی است که پیش‌تر می‌دانستیم. مقاله خوب باید روشن کند: چه مسئله‌ای را بررسی کرده‌ایم، چگونه آن را بررسی کرده‌ایم، چه یافته‌ای به دست آمده و این یافته برای چه کسی و در چه شرایطی اهمیت دارد.

انگیزه‌های مختلفی برای نوشتن مقاله داریم؛ ارتقای شغلی، امتیازهای دانشگاهی، گرفتن بودجه یا ادامه مسیر حرفه‌ای. این انگیزه‌ها واقعی‌اند، اما اگر تنها دلیل ما باشند، مقاله ممکن است به یک خروجی اداری تبدیل شود.

چرا مقالات رد می‌شوند؟

(واقعیت‌های دنیای نشر)

بیش از **۵۰%** مقالات پیش از داوری همتا
(Desk Reject) رد می‌شوند!

دلایل اصلی:

۱ عدم تناسب موضوع با اسکوپ مجله
(Scope Mismatch)

۲ مقدمه ضعیف
(روشن نبودن Gap تحقیق)

۳ روش‌شناسی ناقص یا نامناسب با هدف مطالعه

۴ نگارش ضعیف و خطاهای گرامری/ساختاری.

مقدمه (Introduction) - قلاب و ضرورت

فرمول طلایی مقدمه (قاعده ساعت شنی: Hourglass)

بخش اول

طرح کلی مسئله و اهمیت
کلان موضوع (از عام به
خاص)

بخش دوم

مرور اجمالی ادبیات
و وضعیت موجود
(چه کارهایی انجام
شده؟)

بخش سوم

مشخص کردن دقیق
خلاء دانش
(Research Gap)

بخش چفیف

بیان دقیق هدف مطالعه
(Objective) و فرضیه / سوال
تحقیق

نکات طلایی روز دنیا در مقدمه

۳

پرهیز از مقدمه تاریخی:

از گفتن جملاتی مثل ((از سالها پیش بیماری‌های...)) پرهیز کنید؛ از آخرین آمارهای سال گذشته شروع کنید.

۲

برجسته کردن Gap:

داور باید در انتهای صفحه اول بفهمد که چرا این مطالعه ((ضرورت)) داشته است.

۱

قانون سه پاراگراف:

مقدمه طولانی مخاطب را خسته می‌کند. معمولاً ۳ تا ۴ پاراگراف کافی است.

نقش هوش مصنوعی در نگارش مقدمه

ChatGPT / Claude

کارهایی که AI خوب انجام می‌دهد

✓ ساختاردهی منطقی پاراگراف‌ها (تغییر لحن از عام به خاص)

✓ بازنویسی و صیقل دادن جملات برای روانی بیشتر
(Paraphrasing)

پراهمیت نمونه:

“Act as an expert medical editor. Review this draft of my introduction and suggest improvements to highlight the research gap more sharply and ensure smooth transitions between paragraphs.”

هشدار جدی:

منابع و ارجاعات را حتماً خودتان بررسی کنید؛ AI ممکن است ارجاعات جعلی تولید کند (Hallucination)

روش کار (Methods) - شفافیت و تکرارپذیری

اهمیت حیاتی بخش روش کار

رعایت چکلیست‌های
استاندارد بین‌المللی (مانند
STROBE برای مطالعات
اپیدمیولوژیک،
CONSORT برای
کارآزمایی بالینی،
PRISMA برای مرور
سیستماتیک)

استاندارد طلایی :
داوران سخت‌گیر ابتدا
به روش کار نگاه
می‌کنند؛ اگر روش ایراد
داشته باشد، نتایج
خوانده نمی‌شود!

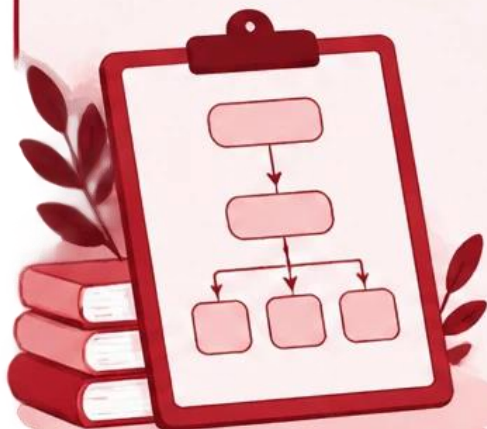

اگر مقدمه (چرا) را
پاسخ می‌دهد، روش کار
(چگونه) را توضیح
می‌دهد.

نکات طلایی روز دنیا در روش کار

زیر بخش‌های استاندارد

طراحی مطالعه (Study Design)، جامعه و نمونه‌گیری (Setting & Participants)، ابزار جمع‌آوری داده‌ها، متغیرها، و تحلیل آماری (Statistical Analysis)

شفافیت کامل

جزئیاتی ذکر شود که محقق دیگر بتواند مطالعه را تکرار کند (Replicability)

نکات اخلاقی

ذکر کد اخلاق (IRB/Ethics Code)، رضایت آگاهانه (Informed Consent)

نقش هوش مصنوعی در روش کار

Methods

1. Introduction
2. Study Design
3. Participants
4. Data Collection
5. Statistical Analysis
6. Ethical Considerations

Research Methods
Academic Writing
Journal Guidelines

کمک به تدوین ساختار: کمک به چیدمان زیربخش‌ها طبق راهنمای مجله (Author Guidelines)

Variable	N	Mean	SD
Age	582	34.7	10.2
BMI	582	24.6	4.8
Score	582	72.3	12.5

```
R  
> summar(y(data)  
> t.test()  
> lm()
```

SPSS
R
Python

تدوین بخش تحلیل آماری: کمک به نگارش دقیق اصطلاحات آماری و نرم‌افزارهای استفاده شده

Prompt

"Based on the following study design details for a cross-sectional survey, draft a standard Methods section following the STROBE guidelines, maintaining academic tone and precision."

پرامپت نمونه

نتایج (Results) - روایت داده‌ها بدون حشو

اصل طلایی بخش نتایج

نتایج محل گزارش بی طرفانه داده‌ها است، نه تفسیر و تحلیل شخصی آن‌ها!
خلاصه‌سازی هوشمندانه: همه اعداد نباید در متن تکرار شوند؛ اعداد اصلی در جداول و نمودارها
قرار می‌گیرند و روندها در متن روایت می‌شوند.

ساختار استاندارد نتایج

ویژگی‌های جمعیت‌شناختی و پایه
(Demographics / Baseline Characteristics)

معمولاً جدول
شماره ۱

یافته‌های اصلی
(Primary Outcomes)

پاسخ مستقیم به اهداف
اصلی مطالعه

یافته‌های ثانویه
(Secondary Outcomes)

تحلیل‌های زیرگروه یا
حساسیت
(Subgroup/Sensitivity
Analysis)

نکات طلایی در ارائه جداول و اشکال (Tables & Figures)

استفاده از نمودارهای
استاندارد و باکیفیت
(High-resolution)

عدم تکرار اطلاعات جدول در
متن (یا جدول یا متن؛ هر دو
خطاست)

جدول یا نمودار باید بدون
خواندن متن هم قابل فهم باشد
(عنوان کامل، زیرنویس
مشخص)

نقش هوش مصنوعی در نتایج

کمک در تحلیل و کدنویسی

اگر از R یا Python استفاده می‌کنید، AI می‌تواند کدهای ggplot2 یا تحلیل آماری را بهینه‌سازی کند.

نگارش متن نتایج

کمک به تبدیل خروجی‌های خام آماری به متن روان علمی.

پرامیت نمونه:

"Convert these raw statistical outputs (means, SDs, p-values) into a concise, professional Results narrative, without adding any subjective interpretations."

بحث (Discussion) - قلب تپنده مقاله

آناتومی یک بحث استاندارد

(ساختار معکوس ساعت شنی)

تله‌های رایج در یخش بحث

(از نظر داوران بین‌المللی)

1 تله اول: تکرار صرف نتایج

تکرار صرف نتایج (بسیاری از پژوهشگران مجدداً اعداد نتایج را در بحث می‌نویسند).

2 تله دوم: اغراق در اهمیت یافته‌ها (Overstating)

3 تله سوم: نادیده گرفتن مطالعات مخالف

نادیده گرفتن مطالعات مخالف (باید مطالعاتی که نتایج متفاوتی داشته‌اند را هم نقد و بررسی کنید).

لزوم بیان شفاف محدودیت‌ها

(Limitations)

هیچ مطالعه‌ای بدون نقص نیست .
اعتراف حرفه‌ای به محدودیت‌ها (مثل
حجم نمونه، سوگیری‌های احتمالی،
طراحی مقطعی) اعتبار مقاله را پیش
داوران بالا می‌برد.

فرمول طلایی

بیان محدودیت

+

نحوه تاثیرگذاری
آن بر نتایج

+

اقدامات شما
برای کنترل آن

نقش هوش مصنوعی در نگارش بحث

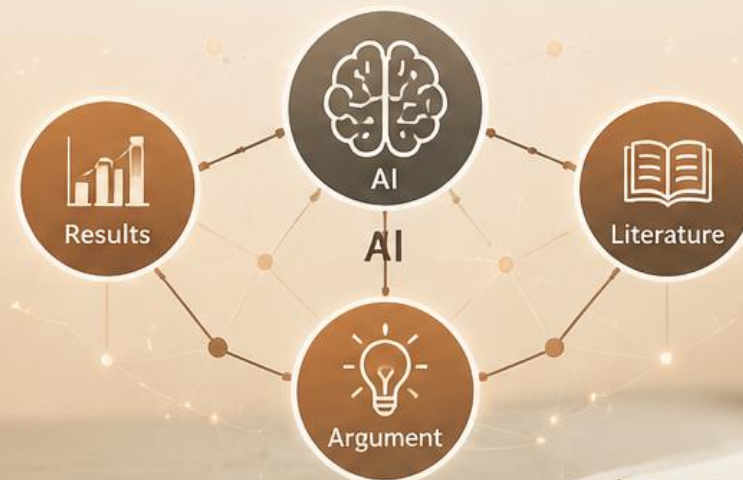
یافتن ابعاد جدید:

پرسیدن از هوش مصنوعی برای پیدا کردن جنبه‌های پنهان یا مطالعات مشابه بین‌المللی.

تقویت استدلال‌ها:

بهبود استدلال منطقی بین نتایج ما و ادبیات موضوع.

نتیجه‌گیری (Conclusion) و اجزای پیرامونی

تفاوت نتیجه‌گیری با خلاصه نتایج

نتیجه‌گیری **نباید** خلاصه نتایج باشد.

نتایج تحقیق

Group	N	Mean	SD	p-value
A	120	4.8	1.2	0.032
B	118	3.9	1.1	0.032
C	111	4.1	1.3	0.045

نتیجه‌گیری

پاسخ نهایی به سوال اصلی
تحقیق در یک یا دو پاراگراف
کوتاه

پیام کلیدی برای عمل
(Take-home message)
(یا سیاست‌گذاری سلامت)

عنوان (Title) و چکیده (Abstract) – ویتترین مقاله

نقش هوش مصنوعی در عنوان، چکیده و نتیجه‌گیری

پیشنهاد عنوان

گرفتن ۱۰ ایده عنوان جذاب از AI
بر اساس متن مقاله

فشرده‌سازی چکیده:

رعایت محدودیت کلمات مجلات
(مثلاً حداکثر ۲۵۰ کلمه)

نتیجه‌گیری:

پرامیت نمونه:

"Based on the attached abstract draft, suggest 5 compelling, concise titles that include key MeSH terms and avoid generic phrases."

چک‌لیست نهایی پیش از ارسال (Pre-submission Checklist)

چک لیست نهایی پیش از ارسال

(Pre-submission Checklist)

۱. تطابق کامل با راهنمای نویسندگان مجله (Guide for Authors) ☒

۲. کنترل دقیق گرامر و اگریمنت‌های نگارشی (انگلیسی آگادمیک) ☒

۳. تکمیل فرم‌های تعارض منافع (Conflict of Interest) و حق نشر (Copyright) ☒

۴. نامه پوششی (Cover Letter) قوی و حرفه‌ای خطاب به سردبیر. ☒

پیام پایانی

هوش مصنوعی دستیار شماست، نه نویسنده اصلی شما؛ اعتبار اصلی مقاله به تفکر انتقادی، طراحی دقیق مطالعه و دانش بالینی/پژوهشی شما بستگی دارد.

پرسش و پاسخ

کارگاه بعدی من:

داوران را عاشق خودت کن!

هنر پاسخ به داوران و کاربرد هوش مصنوعی

خوشحال میشم بازم بینمتون

از حضور و مشارکت شما در کارگاه بسیار سپاسگزارم

Let's
Stay
Connected

اگر از این کارگاه لذت بردید،
باعث افتخار من است که در لینکدین
با من در ارتباط باشید.

Follow me on
LinkedIn

[linkedin.com/in/masoudbehzadifar](https://www.linkedin.com/in/masoudbehzadifar)